

Högskolestuderandes EU-valprogram 2024

Inledning

I början av 2020-talet präglades Europeiska unionen av globala fenomen som intensifierade samarbetet mellan medlemsstaterna och betonade behovet av att agera som en enad front för att möta utmaningarna. Brexit, covid-19-pandemin och Rysslands fullskaliga angreppskrig i Ukraina har understrukt betydelsen av säkerhet och geopolitik i beslutsfattandet, vilket har haft en genomgripande inverkan på EU:s verksamhet. I det svåra världspolitiska läget har det funnits ett tryck på EU att vara å ena sidan mer effektivt på en global nivå och å andra sidan närmare medborgarna på en lokal nivå. Samtidigt påverkar klimatförändringen, digitaliseringen, förändringarna i arbetslivet och andra demokratiska utmaningar avsevärt framtidsutsikterna för den yngre generationen i hela Europa.

Den nya tidens utmaningar har bidragit till att utbildningspolitiken har blivit ett allt mer strategiskt område i Europeiska unionens politik. EU har arbetat för att öka sin roll, särskilt inom ramen för det europeiska utbildningsområdet, genom att bland annat satsa på projektet Europeiska högskolenätverk (European Universities). Också studentmobilitet har spelat en viktig roll, vilket har återspeglats i ökningen av beten för Erasmus+. Utbildningspolitiken har dessutom påverkats av EU:s mål för en grön och digital omställning, vilket syns i prioriteringarna i kommissionens åtgärdsprogram.

Ur studerandenas perspektiv är EU:s satsningar i högskoleutbildning och ökad studentmobilitet en positiv utveckling. De nya initiativens demokratiska karaktär och studerandenas möjligheter att påverka den snabbt framskridande utvecklingen väcker dock oro. Behandlar förändringarna alla lika? Hur svarar EU på ungas oro över mentalhälsokrisen och klimatförändringen?

Finlands studentkårers förbunds och Finlands studerandekårens förbunds gemensamma EU-valprogram syftar till att bygga en bättre framtid för den europeiska högskoleutbildningen och de yngre generationerna. Vi kräver ambition, ledarskap och studerandecentrerade beslut i utbildningspolitiken. EU bör förutom öka finansieringen och tillgängligheten av utbildning och studentmobilitet också förbättra studerandes möjligheter att på ett demokratiskt sätt delta i beslut som påverkar dem. Som studentrörelse kräver vi att EU ska agera som ledare i globala frågor kring klimatförändringen, mentalhälsokrisen och invandringspolitik. Frågan handlar sist och slutligen om hur expertis, som är en viktig strategisk fråga, kan omvandlas till en tillgång för EU.

Utbildning och kompetens

- **Utbildningspolitikens målsättningar och befogenheter.** Europeiska unionen bör främja bildning och akademisk frihet samt stödja, koordinera och komplettera medlemsstaternas samarbete kring utbildning och forskning. Vad gäller utbildningspolitiken måste befogenheterna fortfarande ligga kvar hos medlemsstaterna i enlighet med subsidiaritetsprincipen. Unionens beslutsfattande ska föras så nära ungdomar och studerande som möjligt.
- **Ungdomars och studerandes deltagande i beslutsfattandet.** Ungdomar och studerande bör involveras i EU:s beslutsfattande och beredningsarbete. De nuvarande metoderna för ungdomsdialog (så som EU Youth Dialogue) ska göras till en del av de politiska processerna.
- **Ansvarsområden för kommissionären som ansvarar för utbildning.** Yrkesutbildningen bör flyttas från EU:s sysselsättningspolitik tillbaka till EU:s utbildningspolitik.
- **Europaparlamentets ledamöter.** Finländska europaparlamentariker bör ansöka om medlemskap i CULT-utskottet och andra utskott som är relevanta för utbildning och studentliv.
- **Erkännande av examina.** Erkännande och godkännande av examina ska göra det möjligt för studerande att flytta från en högskola till en annan inom Finland och Europa, även mitt under studierna. Erkännandet av examina på andra stadiet bör harmoniseras i hela EU. En europeisk examen på andra stadiet måste räcka som bevis på behörighet för högre utbildning.
- **Utbildningens tillgänglighet.** Att förbättra utbildningens tillgänglighet är hela Europas gemensamma uppgift och något som bör främjas aktivt. Underrepresenterade gruppers utbildning bör stödjas genom rimliga anpassningar. Kontinuerligt lärande bör göras tillgängligt för alla inom Europeiska unionen, oavsett bakgrund eller socioekonomisk status. EU-medlemsstaterna ska säkerställa att studerande har en tillräcklig utkomst under studietiden.
- **Finansiering av utbildning.** EU bör i framtida fleråriga budgetramar satsa mera på utbildning, forskning och livslångt lärande. Varje EU-stat bör investera minst två procent av sin BNP i högskoleutbildning.
- **Oavlönad praktik.** Europeiska unionen bör förbjuda oavlönade praktikplatser för att säkerställa mer rättvisa möjligheter för deltagande. Studerande måste garanteras tillgång till högkvalitativa praktikplatser som ger feedback och fortlöpande vägledning som stödjer deras lärande.

- **Digitalisering** De möjligheter som digitaliseringen skapar bör utnyttjas inom EU för ackumulering av studerandes kompetens, handledning, utveckling av kvaliteten på undervisning och handledning, studier vid annan högskola och utveckling av möjligheter till kontinuerligt lärande. EU bör stärka sina investeringar i forskning och utveckling av digital infrastruktur och artificiell intelligens på unionens område.
- **Internationella experter och invandring.** EU bör främja internationella experters möjlighet att studera, bygga en karriär och leva i Europa genom att riva ner byråkratiska och rättsliga hinder. EU bör driva en mer enhetlig invandringspolitik, underlätta arbets- och utbildningsrelaterad invandring samt ge nyanlända personer möjlighet till utbildning och identifiera deras kompetens.

Europeiska området för utbildning (EEA)

- **Studerande involveras i beslutsprocessen.** Utvecklingen av den europeiska utbildningen ska vara studerandeorienterad och de studerandes närvaro både som experter och som beslutsfattare ska säkerställas i beslutsprocesserna inom det europeiska utbildningsområdet.
- **Ett europeiskt studentkort.** Utvecklingen av det europeiska studentkortet bör ta hänsyn till befintliga nationella studentkortssystem, och det europeiska studentkortet får inte ha en negativ inverkan på lokala studentorganisationers verksamhet. Det europeiska studentkortet ska främja studentmobiliteten, underlätta överföring av studerandes uppgifter mellan olika högskolor i olika länder samt främja erkännandet och godkännandet av examina i Europa.
- **Mikromeriter.** Mikromeriter bör ha en kompletterande roll och vara en del av kontinuerligt lärande. Mikromeriter bör utvecklas med den lärandes perspektiv i centrum, och högskolorna bör behålla rätten att utfärda examina.
- **Finansiering för europeiska högskolenätverk.** Europeiska högskolenätverk (European universities) bör i första hand finansieras genom EU:s budget. Att finansiera Europeiska högskolenätverk med medel från Erasmus+-programmets budget får inte minska den relativa andelen av finansiering som allokerats för studentmobilitet i Erasmus+-programmets budget.
- **Studentrepresentation i europeiska högskolenätverk.** Valet av studentrepresentanter till de europeiska högskolenätverken utförs demokratiskt av den lokalt valda studerande- eller studentkåren, och detta måste ingå i nätverkens utvärderingskriterier.
- **Avgiftsfri utbildning.** Högskoleutbildning som leder till en examen ska också fortsättningsvis vara avgiftsfri för finländare som avlägger en examen vid en högskola i det europeiska högskolenätverket via en finländsk högskola.

Studentmobilitet och Erasmus+-programmet

- **Ökad studentmobilitet.** För att öka studentmobiliteten måste medlemsstaterna säkerställa en tillräcklig utkomst för studerande. Högskolorna bör aktivt stödja studentmobiliteten genom att hjälpa anländande studerande med att hitta boende och satsa på att informera om möjligheterna till Erasmus+-finansiering i högskolesamfundet.
- **Erasmus+-budget.** Budgeten för Erasmus+ ska ökas också i fortsättningen och budgeten måste fördubblas för budgetperioden 2028–2034 för att bättre kunna svara på parlamentets ursprungliga krav på en tredubblad budget för den nuvarande finansieringsperioden samt öka stipendiebeloppet för enskilda Erasmus+-stipendier och antalet mobilitetsperioder.
- **Erasmus+-stipendiebelopp.** Erasmus+-stipendiebeloppet bör höjas och stipendiebeloppet bör vara bättre relaterat till studielandets prisnivå.
- **Utveckling av Erasmus+-stipendier.** Stipendierna ska utvecklas på ett sätt som ger studerande med mindre möjligheter och underrepresenterade grupper bättre tillgång till studentmobilitet, stödjer miljövänliga resesätt och främjar målen för hållbar utveckling. Stipendiebeloppet för de ovanstående grupperna, så som studerande med familjer, bör höjas.
- **Erasmus+-projektfinansiering.** Ansökningsförfarandena för Erasmus+-projektfinansiering bör underlättas så att fler ungdomsorganisationer har möjlighet att ansöka och dra nytta av finansieringen i sin verksamhet.
- **Erasmus+-ambassadörer.** Erasmus+-programmet bör testa nya sätt att öka studentmobiliteten, så som Erasmus+ Ambassador-programmet.

Mänskliga rättigheter, demokrati och hållbar utveckling

- **Europaparlamentets roll.** Europaparlamentet måste ges mera makt i unionens beslutsfattande i jämförelse med de övriga EU-institutionerna.
- **Students at Risk.** Ett Students at Risk-stipendiesystem bör etableras i Europa för att stödja studerande som flyr krig, politiskt våld och förföljelse. Varje studerande ska ha möjlighet att fortsätta sina studier tryggt och utexamineras från högskola.
- **EU-finansiering och värderingar.** EU-finansieringen bör förbindas till Europeiska unionens grundläggande värderingar, rättsstatsprincipen och respekt för de mänskliga rättigheterna.

- **Studerandes psykiska välbefinnande.** Studerandes försämrade psykiska välbefinnande bör uppmärksammas i EU:s högskolepolitiska beslutsfattande. Att lösa ungdomarnas mentalhälsokris bör göras till en prioritet i EU:s hälsoprogram. EU bör upprätta en mer omfattande mentalhälsostrategi som behandlar ungdomar och studerande som en egen grupp.
- **Utvecklingssamarbete.** Av de offentliga medlen bör 0,7 procent riktas till utvecklingssamarbete och 0,2 procent till de minst utvecklade länderna i linje med målen i Agenda 2030. EU:s beslut, åtgärder och budgetering ska ligga i linje med målen för hållbar utveckling.
- **Klimat- och miljöpolitik.** Kampen mot klimatförändringen och miljöpolitik bör stå i centrum för EU:s politik. För att uppnå målet om klimatneutralitet till år 2050 måste EU sätta upp mer ambitiösa mål för att bekämpa klimatförändringarna och förlusten av den biologiska mångfalden. Unionens utrikes- och säkerhetspolitik ska också ta hänsyn till de säkerhetshot som klimatkrisen utgör.
- **Ukraina.** EU ska ge fortsatt militärt och humanitärt stöd till Ukraina så länge Rysslands militära aktioner i Ukraina fortsätter. EU ska dessutom stödja Ukraina på dess väg mot EU-medlemskap.
- **Unga, fred och säkerhet.** EU bör upprätta en egen Unga, fred och säkerhet-åtgärdsplan och rekommendera detta till alla sina medlemsstater.